

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Айюбзода Хуршеда (Холматова Хуршеда Айюбчоновна) дар мавзуи «Инъикоси концепти “бойигарӣ”-“қашшоқӣ” дар системаи фразеологии забонҳои англисӣ ва тоҷикӣ, ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302) – Забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, киёсӣ ва муқоисавӣ) пешниҳод шудааст

Мубрами мавзуи таҳқиқот. Таҳқиқоти мазкур ба таҳлили яке аз ҷанбаҳои забоншиносии когнитивӣ концептҳои «бойигарӣ», «wealth» ва «қашшоқӣ», «poverty» дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ бахшида шуда, инчунин, ба муайян намудани арзишҳои умумифарҳангӣ бо мақсади таҳлил ва ошкор сохтани маънои ин концептҳо бар асоси фарҳангҳои тоҷикӣ ва англисӣ равона гардидааст.

Мақсади таҳқиқот. Мақсади асосии таҳқиқоти мазкур муайян кардани тавсифи ҳамагирона ва хусусиятҳои концептҳои абстрактии “бойигарӣ” ва “қашшоқӣ” дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ мебошад.

Навгони илмӣ таҳқиқот, аз он иборат аст, ки дар диссертатсия аввалин маротиба методи тафсирии таҳқиқи мафҳумҳои “бойигарӣ” ва “қашшоқӣ”, “richness ” and “poverty” таркибҳои этимологӣ, сохторӣ-маъноӣ ва когнитивии онҳо муайян карда шудааст.

Аввалин маротиба мутобиқати усулҳои ташреҳи луғавӣ ва фразеологии ин мафҳумҳо дар забонҳои киёсшаванда ошкор карда шудаанд.

Инчунин, мувофиқати таркибҳои когнитивие, ки решаи ин мафҳумҳоро ташкил медиҳанд дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ муайян гардидаанд.

Аҳамияти амалии таҳқиқот дар он зоҳир мегардад, ки натиҷаҳои он дар таҷрибаи забоншиносии фарҳангӣ, забоншиносии когнитивӣ ва забоншиносии муқоисавӣ истифода мешавад. Инчунин, маводди таҳқиқот дар мураттабкунии фарҳангҳои фразеологизмҳо ва ибораҳои халқӣ мусоидат карда метавонанд. Аз маводди таҳқиқот тарҷумонҳо, фарҳангшиносон, ҷомеашиносон, омӯзгорону пажӯҳишгарон ва донишҷӯён истифода карда метавонанд.

Натиҷаҳои таҳқиқот ҳангоми машғулиятҳои назариявӣ ва амалӣ ҷиҳати омӯзиши забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ мавриди истифода қарор гирифта, инчунин, зимни тарҷумаи маводди соҳавӣ мусоидат мекунад. Муайян карда шуд, ки мафҳумҳои “бойигарӣ” ва “қашшоқӣ” асосан ба чор гурӯҳ тақсим мешаванд: инсон, пул, ғизо ва чизҳо. Ин таснифот ҳам арзишҳои умумифарҳангӣ ва ҳам хусусиятҳои хоси фарҳангиро таҷассум менамояд. Натиҷаҳои пажӯҳиш дар омӯзиши назариявӣ ва амалӣ забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ, инчунин дар тарҷумаи матнҳои соҳавӣ истифода мешаванд.

Диссертатсия аз муқаддима, се боб, 13 параграф, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалӣ, рӯйхати адабиёти истифодашуда ва замимаҳо иборат аст.

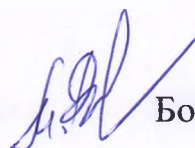
Дар мавзӯи диссертатсия аз ҷониби муаллиф 15 мақолаи илмӣ ба нашр расидааст, ки 5-тои он дар маҷаллаҳои тақризшаванда ва шомили феҳристи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон интишор ёфтаанд. Дар ин мақолаҳо масъалагузорӣ, мухтаво ва натиҷаҳои муҳими тадқиқот ба таври муфасссал инъикос ёфтаанд.

Муаллифро зарур аст, ки интиҳоби истилоҳи англисии мафҳуми «бойигарӣ»-ро дақиқ намояд — *wealth*, ё *richness*-ро истифода барад (дар саҳифаҳои аввал). Ҳамзамон баъзе камбудииҳои техникии ҷузъӣ қайд шудаанд, ки ба сохтор ва мухтавои умумии кор таъсири ҷиддӣ намерасонанд.

Автореферати диссертатсия тибқи талаботи барасмиятдарории диссертатсия омода гардида, фишурдаи мухтавои диссертасияро фаро мегирад. Бинобар ин, муаллифи диссертатсия Айюбзода Хуршеда сазовори гирифтани унвони илмӣ номзади илмҳои филология (PhD) аз рӯи ихтисоси 6D021300 – Забоншиносӣ (6D021302 – Забоншиносии таърихӣ муқоисавӣ ва типологӣ) мебошад.

Муқарриз:

номзади илмҳои филологӣ,
муаллими калони кафедраи
забонҳои Донишгоҳи техникии
Тоҷикистон ба номи М. С. Осимӣ

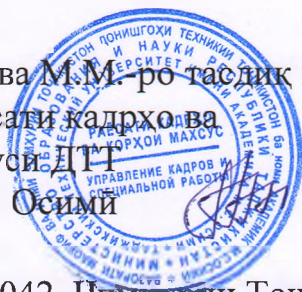

Бобоева Мадина Маруфовна

Нишонӣ: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, н. Шохмансур
кучаи 1. гуз. Қаротегин 11, х.20
тел: (992) 881881470
e-mail: madiba82@mail.ru
«12» 05. 2025

Имзои Бобоева М.М. ро тасдиқ менамоям:

Сардори раёсати кадрҳои
корҳои махсуси ДТТ
ба номи М.С. Осимӣ

Қодирзода Неъматулло Ҳабиб

Нишонӣ: 734042, Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Душанбе, хиёбони
академикҳо Рачабовҳо 10а
тел: (992) 918922242
«13» 05. 2025